

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ПРИРОДООРІЄНТОВАНІ РІШЕННЯ ДЛЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

спеціальність		обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма		факультет	біотехнологій
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	екології та біотехнологій в рослинництві

ВИКЛАДАЧ

КОРОБКОВА ГАННА ВОЛОДИМИРІВНА

Вища освіта – Харківський національний автомобільно-дорожній університет, спеціальність інженер-еколог.
Науковий ступінь – кандидат географічних наук, 11.00.11 – конструктивна географія та раціональне природокористування
Вчене звання – немає
Досвід роботи – більше 5 років
Показники професійної активності з тематики курсу:
авторка більше 7 методичних розробок;
співавторка 2-х монографій;
учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон	+380979291050	електронна пошта	korobkova.ann@gmail.com	дистанційна підтримка	Google Meet Moodle, ZOOM
---------	---------------	------------------	--	-----------------------	-----------------------------

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів системних знань та практичних умінь щодо розроблення й впровадження природоорієнтованих рішень як ефективного інструменту забезпечення сталого розвитку територій і громад. Дисципліна спрямована на засвоєння принципів використання екосистемних підходів для відновлення природних ресурсів, підвищення екологічної стійкості, адаптації до змін клімату та мінімізації негативного впливу антропогенної діяльності на довкілля, з урахуванням соціально-економічних і екологічних аспектів розвитку.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота.
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин лекції, 18 годин практичні; модульний контроль (2 модулі); підсумковий; контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМИ

Компетенції	<p>Здатність застосовувати екосистемний підхід у плануванні та впровадженні природоорієнтованих рішень.</p> <p>Здатність оцінювати екологічні, соціальні та економічні переваги природоорієнтованих рішень у контексті сталого розвитку.</p> <p>Здатність аналізувати екологічні ризики та обґрунтовувати доцільність впровадження природоорієнтованих заходів.</p> <p>Здатність розробляти проєкти з відновлення екосистем, збереження біорізноманіття та адаптації до змін клімату.</p> <p>Здатність використовувати сучасні методи моніторингу та оцінки ефективності природоорієнтованих рішень.</p> <p>Здатність інтегрувати принципи сталого розвитку у стратегічне планування територій та громад.</p> <p>Здатність застосовувати нормативно-правові та міжнародні підходи щодо впровадження природоорієнтованих рішень.</p>	Програмні результати навчання	<p>Знати теоретичні основи природоорієнтованих рішень та їх роль у забезпеченні сталого розвитку.</p> <p>Розуміти екосистемні послуги та механізми їх використання для вирішення екологічних проблем.</p> <p>Уміти оцінювати стан екосистем і визначати доцільність впровадження природоорієнтованих заходів.</p> <p>Розробляти пропозиції щодо відновлення деградованих територій та підвищення екологічної стійкості.</p> <p>Проводити аналіз ефективності природоорієнтованих рішень із використанням екологічних та соціально-економічних показників.</p> <p>Формулювати науково обґрунтовані висновки та рекомендації щодо впровадження природоорієнтованих підходів.</p> <p>Дотримуватися принципів сталого розвитку та екологічної безпеки у професійній діяльності.</p>
-------------	---	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

МОДУЛЬ 1. ОСНОВИ ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНОЇ ОЦІНКИ ТА НОРМАТИВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Лекція 1	Екологічне управління у концепції сталого розвитку	Практичне заняття 1	Оцінка антропогенного та техногенного навантаження.	Самостійна робота	Еволюція концепцій управління: від «очищення наприкінці труби» до «запобігання забрудненню». Державний екологічний нагляд: права та обов'язки інспектора та суб'єкта господарювання під час перевірки. Впровадження принципів "Circular Economy" (циклічної економіки) на промисловому підприємстві: реальні кейси України.
Лекція 2	Нормативно-методична система екологічного управління	Практичне заняття 2	Робота з екологічним законодавством та дозвільною документацією.		
Лекція 3	Інструменти екологічно зорієнтованого управління підприємством	Практичне заняття 3	Розрахунок збитків за забруднення довкілля.		
		Практичне заняття 4	Порівняльний аналіз моделей екологічного управління.		

МОДУЛЬ 2. ЕКОНОМІЧНА БЕЗПЕКА БІЗНЕСУ ТА СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

Лекція 4	Еколого-економічні аспекти функціонування підприємств	Практичне заняття 5	Практичний механізм реалізації екологічного управління.	Самостійна робота	Вплив життєвого циклу продукту (LCA) на формування його собівартості та екологічного сліду. Поняття "зеленого" дисконтування: як оцінити вартість екологічних проєктів у часі. Кліматичні ризики як загроза фізичним активам бізнесу: методи адаптації та страхування.
		Практичне заняття 6	Комплексна екологічна оцінка господарських рішень.		
Лекція 5	Оцінювання еколого-економічної ефективності діяльності підприємства	Практичне заняття 7	Оцінка соціально-економічної ефективності заходів.		
Лекція 6	Теоретичні засади економічної безпеки бізнесу	Практичне заняття 8	Розробка елементів стратегії екологічної безпеки.		
		Практичне заняття 9	Оцінка впливу екологічних чинників на економічну безпеку.		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Купинець Л. Є. Екологічний менеджмент: підручник. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 320 с.
2. Мельник Л. Г. Економіка довкілля (економіка природокористування): підручник. Суми : ВТД «Університетська книга», 2019. 430 с.
3. Сагайдак-Нікітюк Р. В. Екологічний менеджмент та аудит: навч. посіб. Харків: НФаУ, 2020. 240 с.
4. Прокопенко О. В. Екологічний менеджмент: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 380 с.
5. ЕкоСистема: національна платформа. URL: <https://eco.gov.ua> (дата звернення: 21.02.2026).

Методичне забезпечення

1. Екологічний менеджмент: метод. вказівки до практик. заняття для студ. спец. 101 «Екологія» / уклад. Л. Д. Пляцук, Л. В. Аблеєва. Суми: СумДУ, 2020. 84 с.
2. Економіка природокористування: метод. рек. до викон. практик. робіт / уклад. І. В. Писаревський. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. 56 с.
3. ЕкоЗагроза: офіційний вебпортал та моніторингова система. URL: <https://ecozagroza.gov.ua> (дата звернення: 21.02.2026).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОцінкаECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістюповторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковимповторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.